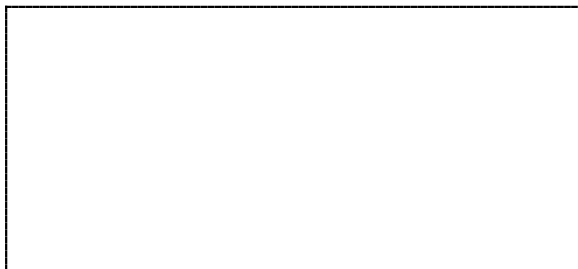

P 902041

PB-PP | B-31126
BELGIE(N)-BELGIQUE

DE BRUG

Maandblad van de Protestantse Kerk Mechelen Noord

behorende tot de Verenigde Protestantse Kerk in België

(verschijnt niét in januari en augustus)

67ste jaargang nr. 3 - april 2023

Drukwerk verzonden tegen verlaagd tarief. Afgiftekantoor: 2800 Mechelen

Afz. / V.U.: ds J.H. Brouwer, Mechelsveldstraat 46, 2800 Mechelen

Website: www.protestantse-kerk-mechelen-noord.be

Facebook: www.facebook.com/VPKBMechelenNoord

Kerkgebouwen Keizerstraat 26-28

Secretariaat: 2800 Mechelen

Predikant: ds. J.H. Brouwer
Mechelsveldstraat 46

2800 Mechelen 015/20.51.54

**EREDIENST: IEDERE ZONDAG AANVANG: 10.00 u.,
MET KINDERNEVENDIENST EN BABY-OPVANG**

Rekening: *IBAN:* **BE41 0000 1657 8310**, *BIC:* **BPOTBEB1** t.n.v.
Protestants Evangelische Parochie

Rekening: *IBAN:* **BE97 7512 0773 6149**, *BIC:* **AXABBE22** t.n.v.
Diaconie Keizerstraat

*Alle artikelen verschijnen onder persoonlijke verantwoordelijkheid van de
inzender/ondertekenaar. Plaatsing houdt geen impliciete instemming in van de
redactie of de kerkenraad.*

Kruispassen.

Als je in deze tijd voor Pasen de tradities van de verschillende christelijke Kerken vergelijkt, dan vallen enkele verschillen op. Waar de ene eraan hecht te spreken van 'veertigdagentijd' en de dagen tot aan Pasen worden afgeteld, spreekt de andere van 'lijdenstijd' en legt het accent op het verzoenend lijden en sterven van Christus op Goede Vrijdag. Voor de één is kennelijk de overwinning op de dood van het grootste belang, voor de ander de overwinning op de zonde. Maar vergis u niet: die twee liggen dichterbij elkaar dan je op het eerste gezicht zou denken. Want Goede Vrijdag zou geen *Goede* Vrijdag zijn, als er geen opstanding op was gevolgd. En Pasen zou voor de volgelingen van Jezus door de tijden heen geen bijzondere betekenis hebben, als we niet zouden weten van Gods vergevende liefde, zoals die in het kruis van Christus aan het licht is gekomen.

Christus is vol vertrouwen aan Zijn laatste week begonnen. Niet alleen Zijn huldiging als Messiaanse Koning laat dat zien, maar ook de daden die Hij stelt bij Zijn laatste avondmaal op de Witte Donderdag, in het kader van het Joodse Pesachfeest, feest van bevrijding en verlossing uit de slavernij van Angstenland. En ook de woorden die Hij spreekt in navolging van de psalmist op de Goede Vrijdag als Hij vrijwillig Zijn leven aflegt om onzentwil. Tenslotte staan de woorden die we uit de overlevering zo goed kennen niet op zichzelf - het citaat uit Psalm 22:2 dat we lezen in de Matteüspassie ("Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?" - Mt. 27:46) weerspiegelt enerzijds wel het gevoel van Godverlatenheid dat ons in een dergelijke situatie maar al te herkenbaar voorkomt, maar er resoneert even goed de rest van de Psalm in mee, die uitmondt in dankbaarheid om de verlossing die wordt geschonken (vers 23vv). En het Psalmvers uit het lijdensverhaal volgens Lucas "Vader, in uw handen leg Ik mijn geest" - Lc. 23:46) wordt in Psalm 31 direct gevolgd door een gebed om uitredding (Ps. 31:17 "Laat het licht van uw gelaat over mij schijnen, toon uw trouw en red uw dienaar").

In dat vertrouwen is Jezus niet beschaamd geworden. De Vader heeft Hem niet in de steek gelaten, maar door de dood heen vastgehouden en aan het licht gebracht. En daarom mogen ook wij in alles aan Hem vasthouden, die trouw blijft tot in eeuwigheid en het werk van Zijn handen niet loslaat.

In een oude traditie wordt de Goede Vrijdag wel 'Kruispassen' genoemd, om de doorgaande lijn te onderstrepen in de gebeurtenissen van de Stille Week. De dood vormt tenslotte niet het slot van het verhaal rond Jezus, zo min als hij voor ons het einde is. Gods trouw gaat verder. Zijn genade heeft het laatste woord.

JHB

Kerkraad

We kwamen uitzonderlijk samen op zaterdag 4 maart 15 uur omdat we dan voltallig waren en er belangrijke punten moesten worden besproken en beslist. We openden de vergadering met het lezen uit Numeri 11: 24 – 35 en met gebed. We bekrachtigden de notulen van de vorige vergadering 6/02/23 en legden de agendapunten vast.

Daarna evalueerden we de voorbije kerkdiensten van 5/02 met gastpredikant, 12/02 – 19/02 en 26/02 met onze eigen voorganger. We namen de correspondentie door, waaronder verschillende stukken van de Synodale raad.

Daarna begonnen we aan de Themata. Het eerste punt hiervan is altijd: de komende zondagen 5/03 – 12/03 met gastpredikant – 19/03 gemeentevergadering (met jaarverslag 2022) – 26/03 – 7/04 Goede Vrijdag dienst met H. Avondmaal en zondag 9/04 Pasen. We bereidden de gemeentevergadering voor, waarin het jaarverslag van 2022 en enkele vragen die we willen stellen aan de gemeente, over de verlenging mandaten kerkraadsleden en een vraag in verband met het verlengen van de ambtstermijn van 2 jaar voor onze predikant (na pensionering, deze stemming gebeurt anoniem met stembriefjes) en de vraag voor het ontsteken van een kaars bij aanvang van de kerkdienst.

We bereidden de dienst van Goede Vrijdag voor met het H. Avondmaal en de Paasdienst, na deze dienst bieden we de aanwezige kerkgangers een broodjesmaaltijd aan en koffie of thee. We bespraken ook de kerkraadsverkiezingen, die we houden op zondag 23 april. Hiervoor moet de lijst van de stemgerechtigde leden worden nagekeken en aangepast. Daar Xavier definitief naar Antwerpen gaat wonen en kerken, moeten we op zoek naar een vervanger (man of vrouw) voor de kerkraad. We overlopen de lijst en komen uit op enkele namen die in aanmerking zouden komen, onze predikant kreeg de opdracht om een bepaald iemand deze vraag te stellen. Ook de voor de beheerraad moeten er verkiezingen worden gehouden.

We hadden het verder nog over het jaarplan 2023 dat nu wat de gastpredikanten compleet is. We hadden het ook nog over de Website van de kerk om deze een beter en opvallender uitzicht te geven. Het kerkblad brengen we weer op 60 ex. voor de papieren uitgave.

Wat de verslagen betreft: de cursus geloofsverdieping gaat goed. Voor de zending is er een nieuw project voor een school in Kirinda. Omdat er

nog heel wat nabesprekingen nodig zullen zijn na de gemeentevergadering en de verkiezingen van kerkraad en beheerraad, beslissen we om toch weer op een zaterdag te vergaderen en dit op 29 april om 14 uur. Heeft u nog iets te melden of heeft u nog een suggestie, laat het ons weten via mail of telefoon of mondeling.

Georges

Samenstelling kerkraad

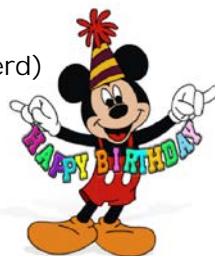
Predikant:	ds J. Brouwer	015 - 20 51 54
Ouderlingen:	Georgette Saliba	015 - 41 31 85
	Geert Van Cammeren	015 - 31 97 64
	Xavier Van Lierde	0485 - 71 71 08
Diaken:	Georges Vandensavel	015 - 61 02 03 / 0476-93 99 18

Verjaardagen

12 april   Eva Van Sitteren (dochter van Aysel en Tjeerd)

Maar één enkele verjaardag voor deze maand.

Gods rijke zegen voor een fijne en gelukkige verjaardag !

Agenda

10 apr	Geloofsverdieping, 20 u fam. Ingels
13 apr	Bijbelmiddag, 14u30 Kerkzaal
17 apr	Bijbelavond, 20u Kerkzaal
23 apr	Gemeentevergadering, verkiezingen
29 apr	Kerkraad, 14u Kerkzaal

Paasmaaltijd

Vorig jaar zijn we een nieuwe traditie gestart: de gezamenlijke broodmaaltijd op de Paasmorgen. Ook dit jaar willen we al onze gemeenteleden hartelijk uitnodigen om op de Eerste Paasdag, zondag 9 april, na de kerkdienst te blijven eten. Er wordt gezorgd voor koffie en thee, koekjes en sandwiches. Aanmelding is niet nodig.

Erediensten

Alle diensten gaan door in het kerkgebouw aan de Keizerstraat 26, aanvang telkens om 10.00 uur, tenzij anders vermeld.

zondag 02 april ds J.H. Brouwer	organist: P. Oerlemans 2° collecte: Faculteit Brussel (FPTR)
vrijdag 07 april ds J.H. Brouwer <i>Goede Vrijdag, 20u</i>	organist: Th. de Jongh 2° collecte: Zending
zondag 09 april ds J.H. Brouwer <i>Paaszondag</i>	organist: E. Poncin 2° collecte: Orgelfonds
zondag 16 april ds M. Schippers	organist: Th. de Jongh 2° collecte: Diaconie
zondag 23 april ds J.H. Brouwer	organist: M. Faure 2° collecte: Synodale kas
zondag 30 april ds J.H. Brouwer	organist: P. Oerlemans 2° collecte: Jeugdwerk
zondag 07 mei ds J.H. Brouwer	organist: P. Oerlemans 2° collecte: Rwanda

Verkiezingen

Elke 3 jaar moet de Bestuursraad gedeeltelijk worden gekozen. Dit jaar zijn Zarife Eke en Fahmi Maghi aftredend. Zarifa is herkiesbaar, maar Fahmi niet, omdat hij niet meer in Mechelen woont. De bestuursraad stelt voor dat Willem-Jan Ingels zijn plaats inneemt. De verkiezing is voorzien op zondag 23 april, aansluitend aan de kerkdienst.

Op diezelfde datum kunt u stemmen voor de kerkraad. Wegens de verhuizing van Xavier van Lierde zal hij geen nieuw mandaat opnemen; de kerkraad draagt Rita van Nierop voor als kandidaat in zijn plaats. Ook het mandaat van Geert Van Cammeren loopt af. Met toestemming van de laatstgehouden gemeentevergadering stelt hij zich herkiesbaar voor een derde mandaat. Eventuele tegenkandidaten kunt u schriftelijk indienen tot 9 april; voordrachten zijn alleen geldig als er 5 handtekeningen van stemgerechtigde leden onder staan.

Liedboek

In ons liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, staan mooie liederen, maar ook mooie vertellingen en gedichten. Misschien heb je er al enkele gelezen. Bij elke uitgave van ons kerkblad tracht ik een vertelling of gedicht te brengen.

Op bladzijde 577 staat het volgende van Frans Cromphout:

*Zing zacht,
zing voor je uit.*

*Bezing de dingen
die goed voor jou zijn geweest.
Zing de zon en de regenwolk,
zing de namen van de bloemen,
ogentroost en ereprijs,
zing het water en de wijn
en zing het brood
zevenmaal.*

*Zing de namen van de mensen.
Zing moeder, vader, zus en broer,
goede buur en verre vriend.
Zing jezelf.*

*Zing jezelf in slaap.
En hoor de engelen zingen.*

Frans Cromphout

Uitgekozen door Georges

Geloofsbelijdenis

Professor A. van Ruler (1908-1970) was een markante theoloog in de Nederlandse Hervormde Kerk. Hij drukte zich vaak heel gevat uit. In 1946 schreef hij een tekst met de titel 'De openbare belijdenis van het geloof'. Hierin bracht hij de openbare geloofsbelijdenis, naar ik meen, in verband met de geloofsartikelen van de algemene christelijke kerk en de gemeenschap der heiligen. Een klein citaat wens ik graag met u te delen:

"De kerk is een machtig koor, dat in de wereld de lof van de Naam staat te zingen en als ik geloofsbelijdenis doe, dan ga ik, aarzelend misschien, in de kring van dat koor staan en ik tracht mee te zingen. Maar het is zeer de vraag, of ik het ben, die met mijn stem het koor versterk, of dat het het koor is, dat door zijn lied mij staande houdt en draagt."

Uit: A. van Ruler, *Verzameld werk deel V-C: Belijdenis en leertucht – Kerk, wereld, diaconaat – Volkskerk – Zending en apostolaat – Eschatologie*, Kokboekencentrum 2023.

Willem-Jan Ingels

Gezegend met de geboorte van

7 MAART 2023

10.53 UUR | 51 CM | 3095 GRAM

Trotse ouders: Younan Younan & Heidi Ooms

Grote broer: Andreas

Fiere meters: Georgette Saliba & Chris Van Looveren

Pamperrekening: BE44 0636 5279 1645

Hij wist zich geborgen in Gods hand.

Toch nog onverwacht is overleden onze lieve vader,
onze onvergetelijke pake en oerpake

Hindrik Brouwer

Als voorganger van protestantse gemeenten, bijbelvertaler en Fries dichter
getuigde hij in woord en daad van Gods liefde voor mensen.

* Leeuwarden, 12 maart 1927

† Norg, 14 maart 2023

Jelle en Henriëtte

René

Hindrik

Tristan, Alexander, Robin

Gerrit

Johannes

Marten

Elske

Nynke en Raf

Wibe en Amber

Correspondentieadres:

Poolstraat 7

1018 LR Amsterdam

Er wordt een avondwake voor hem gehouden op maandag 20 maart om 19.30
uur in de Sint Pitskerk, Selmien East 47 te Ureterp.

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op dinsdag 21 maart om 10.00 uur in
het crematorium Wäldhof, Rydwei 3 te Opeinde.

Er is gelegenheid tot condoleren een half uur voorafgaand aan de avondwake,
en na de plechtigheid in het crematorium.

De geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen

"En de discipelen kwamen naar Hem toe en zeiden tegen Hem: Waarom spreekt U tot hen door gelijkenissen? Hij antwoordde en zei tegen hen: Omdat het u gegeven is de geheimenissen van het Koninkrijk der hemelen te kennen, maar aan hen is het niet gegeven."

- Mattheus 13: 10-11

In het dertiende hoofdstuk van het Evangelie volgens de beschrijving van Mattheus lezen wij waarom de Heere over het Koninkrijk der hemelen altijd spreekt in gelijkenissen, als lag er een sluier over (2 Kor 3: 14). De contouren van het Koninkrijk der hemelen worden voor ogen gesteld, maar veel ervan wordt aan het zicht onttrokken. De discipelen vinden dit vreemd. Hoe kan het Evangelie van het Koninkrijk ingang vinden, als het niet glashelder wordt verkondigd? Ze vragen het hun Heere op de Man af. "Heere, waarom spreekt U tot hen door gelijkenissen?"

De Heere wijst zijn discipelen niet terecht omdat ze de effectiviteit van Zijn Woordverkondiging in vraag stellen. Neen, Hij trekt hen als het ware tegen zich aan, heft hen op naar de hemel, en vertelt hun over iets dat voor ons mensen te hoog gegrepen is: de eeuwige verkiezing van de kinderen Gods. Sommige mensen heeft God uitverkoren en anderen niet. Huiveringwekkend! Maar let nauwkeurig op de woorden van de Heere Jezus. Hij noemt de verworpenen uit de menigte niet bij naam en toenaam. Hij laat de discipelen alleen weten dat zij mogen weten dat zij uitverkoren zijn, dat het hén gegeven is. Zo ook met ons: wie gelooft, mag weten dat hij uitverkoren is, en dat God hem zal behouden in het oordeel. Maar wij weten niet wie verworpen is, en daarom blijft er alle ruimte voor evangelisatie.

Deze Schriftplaats leert ons verder dat het Evangelie geestelijk is, en alleen kan worden verstaan als de Heilige Geest er opening voor maakt in het hart en de sluiers van zonde en ongeloof wegneemt. Het is een groot wonder als dat gebeurt. Dan schenkt de Geest ons het geloof om Gods Woord aan te nemen, er ons aan vast te klampen, en er onze hoop, troost, kracht, vrede en eeuwige zaligheid in vinden. En als Woord en Geest ons tot geloof brengen, komt ook het Koninkrijk der hemelen uit de nevelen tevoorschijn, en worden ons de geheimenissen ervan uit en door de Schriften onthuld.

Wat een voorrecht is het als wij in geloof "amen" mogen zeggen op het Woord Gods! Want dan krijgen wij kennis van geestelijke zaken die voor de wereld verborgen zijn. Het Koninkrijk der hemelen is immers niet van deze wereld (Joh 18:36), en zonder licht van de Geest van God kan het Koninkrijk geen waarde voor ons krijgen (Joh 3:3). Maar wie gelooft, mag inzien dat het Koninkrijk der hemelen zijn eeuwige bestemming is. Daar zal elke christen onvergankelijke vrede, heerlijkheid en zaligheid genieten. En samen met deze kennis geeft de Heilige Geest ook de kracht en de moed om te gaan op de smalle weg ten eeuwigen leven. Deze weg gaat gepaard met veel strijd, maar het Woord verzekert ons dat wij ondanks onze zwakheid ten volle deel zullen hebben aan het Koninkrijk der hemelen (Mt 5:3). Gods Woord is ons licht op deze weg (Ps 119:53). Laat ons gebed daarom zijn, met een lied van Maarten Luther, "Behoud ons, Heere, bij Uw Woord!"

Maar wat als u geen geloof heeft? Wat als u twijfelt, het allemaal niet zeker weet? Dan nodigt Hij u op heden van harte om Hem op Zijn Woord te geloven. Als u bij Hem aanklopt, zal Hij voor u opendoen (Mt 7:8). Hij verwerpt niemand die tot Hem komt (Joh 6:37). En als u gelooft, zal Hij u ook zetten op die smalle, koninklijke weg die uitloopt op eeuwige zaligheid. Op die weg zal Hij uw Leidsman zijn, en u sterken met de geheimenissen van Zijn Koninkrijk. En uw einde zal zijn dat u het eeuwig Jeruzalem dat boven is zal zien, en zal aanzitten aan het avondmaal van de bruiloft van het Lam Dat de zonde der wereld wegneemt.

Willem-Jan Ingels

Joodse wortels van de kerk

De christelijke traditie is vanaf het allereerste begin verworteld met de Joodse gemeenschap, het jodendom zit in de haarvaten van de kerk. Gaandeweg heeft de kerk zich echter van die wortels losgezongen en soms zelfs alle banden verbroken of ontkend.

Jezus was een Jood. Dat klinkt als het intrappen van een open deur. Maar die deur staat niet zo spreekwoordelijk open als je wellicht zou denken. Laat ik een voorbeeld geven.

In de kerk eindigt het kerstverhaal doorgaans met de herders die teruggaan naar hun schapen, God lovend en dankend om alles wat ze hadden gehoord en gezien (Lucas 2:20). Maar het verhaal gaat verder. Het kerstkind is terechtgekomen in een joods gezin. Op de achtste dag na zijn geboorte krijgt het de naam Jezus, op de dag van zijn besnijdenis. Een Joods feest zou je zeggen. Maar het is in de Rooms-Katholieke Kerk het feest van de Heilige Familie geworden. Het kind is als het ware aan Maria geschonken. Van een Joodse vrouw is zij de moeder Gods geworden.

De jongste kerk was een Joodse kerk

Jezus was een Jood, en niet de stichter van de christelijke kerk. Ik weet niet van wie het volgende citaat is, maar sprekend vind ik het wel: 'Christus heeft het Koninkrijk van God gepredikt, maar moet met de kerk genoeg nemen.' De jongste 'kerk' was een beweging rond Jezus, een Joodse variant op het veelkleurige jodendom van die tijd. De leden werden 'de mensen van de Weg' genoemd, namelijk van de weg van Jezus (Handelingen 9:2). Degenen die zich bij die beweging aansloten, waren Joden die zich in die weg konden vinden. Ze hadden niet het idee bezig te zijn met het stichten van een nieuwe groep. Ze hingen Jezus aan, die zij beschouwden als hun Messias.

Mensenwerk of Gods werk

Wat Jezus zei en deed, paste in de meeste gangbare opvattingen. In tegenstelling tot sommige anderen die in die tijd voor zichzelf begonnen met een groepje of messiaanse neigingen hadden, zoals Teudas en Judas (Handelingen 5:36-37). Zij werden aangepakt en hun volgelingen werden uit elkaar geslagen. Het oordeel van farizeeër Gamaliël, lid van het Sanhedrin, is eenvoudig: 'Houd u afzijdig van deze mensen en laat hen begaan, want als het mensenwerk is wat ze nastreven, zal het op niets uitlopen, maar als het Gods werk is, zult u niets tegen hen kunnen uitrichten.' (Handelingen 5:38-39) Misschien zou je voorzichtig kunnen concluderen dat deze farizeeër gelijk heeft gekregen. De volgers van Jezus zijn tot op de dag van vandaag te vinden in kerken wereldwijd.

Wat heeft de christelijke traditie hiervan gemaakt?

In de kerk wordt vaak gefocust op de confronterende gesprekken tussen Jezus en de farizeeërs of (andere) schriftgeleerden. De pointe daarvan gaat velen voorbij, omdat de gesprekken vaak gaan om en over de toepassing van de Thora, het eerste deel van de Hebreeuwse (Joodse) Bijbel (de vijf boeken van Mozes). Hier wreekt zich een verschil in de manier waarop wij bijbellezen ten opzichte van hoe de Joodse traditie dat doet. Het Hebreeuwse woord voor 'gebod' is o.a. mitswa, maar dat betekent ook 'goede daad'. Een mitswa (of mitswe) is wat je graag doet voor God en voor elkaar. Daarover gaan de gesprekken van Jezus met de farizeeërs dan ook vaak.

Jezus was in zekere zin een farizeeër. Als je dat hardop in de kerk zegt, oogst je weinig bijval, maar het is niet anders. De manier waarop die gesprekken in de evangeliën worden weergegeven, verraden een bepaalde stijl van discussiëren. Er gaat een verhaal over een vader die met zijn zoontje langs een joods leerhuis loopt. Het is binnen een lawaai van jewelste. Het kind roept: 'Papa, ze hebben vreselijke ruzie!' Waarop de vader antwoordt: 'Nee, m'n kind, ze hebben de Thora zo lief.' Deze manier van discussiëren zie je ook terug in sommige brieven van Paulus.

Tegenover elkaar

Uiteindelijk is het wel verkeerd gegaan: de Jeruzalemse Joden en die van de Weg van Jezus - die inmiddels christenen worden genoemd - zijn uit elkaar gegaan en tegenover elkaar terechtgekomen. Kijk maar naar het evangelie van Johannes. Daar zie je dat ze niet meer door één deur konden. Er wordt daar over 'de Joden' gesproken, wat al wijst op

een groeiende tegenstelling. Er ontstonden allerlei discussies over het vieren van de Joodse feestdagen, en over de vraag of je je moest laten besnijden of niet. Mensen met een niet-Joodse achtergrond begonnen er heel anders over te denken, veel hoefde voor hen niet meer. Ook nam de zondag de plaats in van de sabbat.

Losgezongen van de wortels

Het jodendom zit dus in de haarvaten van de kerk. De christelijke traditie is vanaf het allereerste begin op allerlei manieren verworteld met de Joodse gemeenschap, maar heeft zich van die wortels losgezongen of soms zelfs alle banden verbroken of ontkend.

Het beroemdste voorbeeld daarvan is Marcion, een rijke reder uit Sinope aan de Zwarte Zee, die een kerkgemeenschap stichtte in Rome en een eigen canon opstelde: een evangelie en een paar brieven van Paulus. Daaruit verdween het Oude Testament. Het Nieuwe Testament werd 'ontjoodst'. Er bleef dus niet veel over van de Schrift. Marcion dacht vanuit een tegenstelling: de God van het Oude Testament is een en al een wraakzucht en die van het Nieuwe Testament is een God van liefde.

Marcion is nog lang niet uit de kerk verdwenen, al is hij al snel geëxcommuniceerd. Zijn idee - de tegenstelling tussen de God van het Oude Testament tegenover de God van het Nieuwe Testament - is de eeuwen door in de kerk blijven hangen.

Kort samengevat

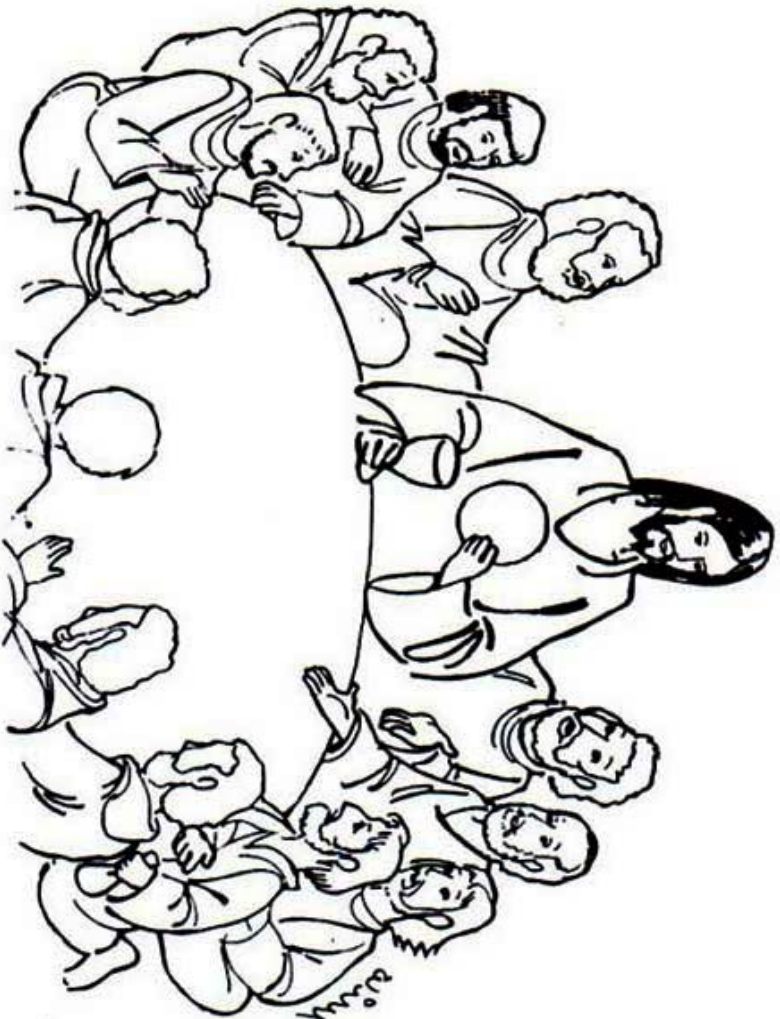
- Jezus was een Jood.
- De kerk is een uitingsvorm van wat ooit een beweging rond de Joodse Jezus was.
- In de Joodse traditie is (fel) discussiëren over de Thora gebruikelijk. Dat zie je terug in de gesprekken tussen Jezus en de farizeeërs, en in de brieven van Paulus.
- In het Johannes-evangelie zie je de groeiende tegenstelling tussen 'de Joden' en de volgers van Jezus ontstaan.
- Het denken van de geëxcommuniceerde Marcion is nog steeds terug te vinden in de christelijke traditie.

Auteur: Dr. Piet van Midden - Emeritus predikant en docent Hebreeuws aan de Universiteit van Tilburg

Bron: Website Protestantse Kerk Nederland

Goede Vrijdag

Op de avond vóór Zijn sterven vierde Jezus met Zijn leerlingen de maaltijd van de bevrijding.
Ook wij mogen altijd op God vertrouwen als we met Jezus verbonden blijven.